

Notatet i nedlastbar versjon

Moderat vekst i Norges FoU-innsats

Endelige tall for utgifter til forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge viser at den samlede FoU-innsatsen utgjorde knapt 51 milliarder kroner i 2013. Dette gir en realvekst på 1,4 prosent fra 2012 og 3,4 prosent fra 2011. Veksten fra 2011, da siste fullskalaundersøkelse ble gjennomført, fordeler seg med 2,5 milliarder i næringslivet, nærmere 1,1 milliarder i instituttsektoren og 1,7 milliarder i universitets- og høgskolesektoren. Det ble utført nærmere 39 000 FoU-årsverk i 2013, 9000 flere enn i 2011.

Fra 2012 til 2013 var realveksten høyest i universitets- og høgskolesektoren med nær 3 prosent, fulgt av næringslivet med en vekst på 1,5 prosent, mens det i instituttsektoren var en realnedgang på 1,3 prosent i perioden. Helseforetakenes FoU-utgifter hadde en realvekst på nærmere 7 prosent, fra 2012 til 2013. Dette påvirker også utviklingen i universitets- og høgskolesektoren hvor universitetssykehusene er sektorklassifisert. Sistnevnte utgjorde om lag 80 prosent av helseforetakenes FoU-utgifter i 2013.

I forhold til 2012 var det en liten realnedgang i FoU-utgifter til investeringer (utstyr, bygg og anlegg) i 2013, dette skyldes særlig nedgangen i instituttsektoren, mens det var nullvekst i disse utgiftene for næringslivet og en liten realvekst i universitets- og høgskolesektoren.

Næringslivets FoU er nærmere beskrevet på SSBs web-sider, se <http://www.ssb.no/>.

FoU-utgifter i 2011, 2012 og 2013 etter sektor for utførelse. Mill. kr og prosent. Løpende priser. Realvekst basert på faste 2010-priser.

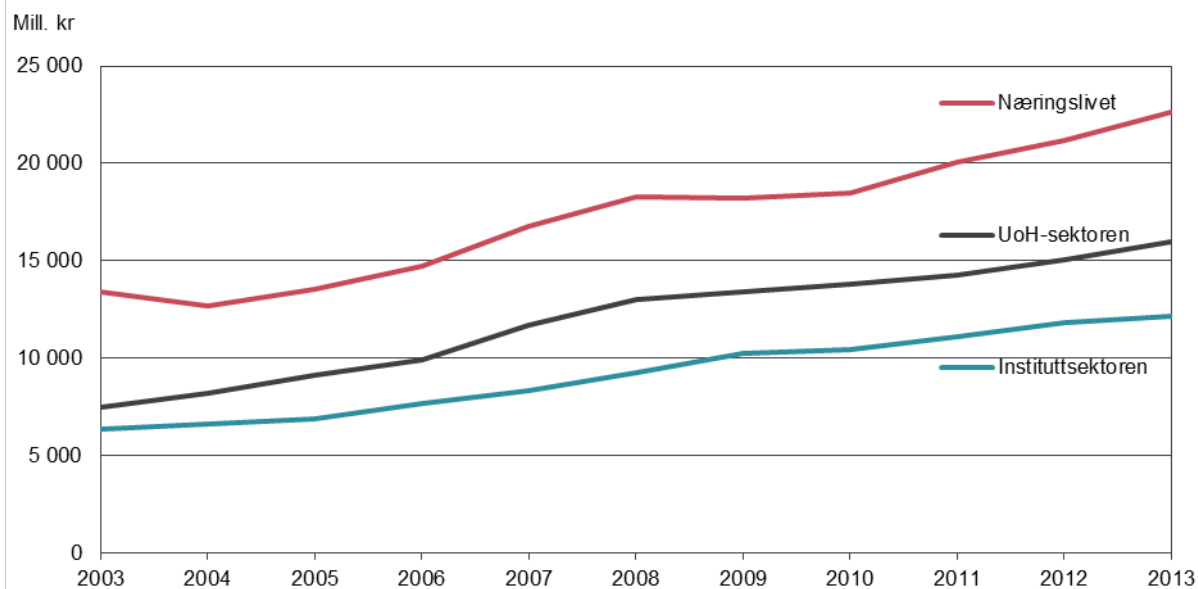
Sektor	2011	2012	2013	Endring 12-13 % faste priser
Næringslivet	20 066	21 176	22 610	1,5
Universitets- og høgskolesektoren	14 260	15 039	16 001	2,9
Instituttsektoren	11 115	11 828	12 190	-0,8 *
Totalt	45 440	48 044	50 801	1,4
<i>herav helseforetak</i>	<i>2 776</i>	<i>3 137</i>	<i>3 470</i>	<i>6,8</i>
Andel av BNP i %	1,63	1,62	1,66	

* Justert for en mindre utvidelse i datagrunnlaget ville realnedgangen vært på 1,3 prosent.

Kilde: NIFU og SSB

FoU-utgiftenes andel av BNP (bruttonasjonalproduktet) er på et litt lavere nivå enn tidligere angitt for Norge. Dette skyldes endrede internasjonale retningslinjer for nasjonalregnskap, der den største endringen gjelder kapitaliseringen av FoU som nå skal behandles som en investering. For OECD-landene samlet fører dette til en økning av BNP med 2,2 prosentpoeng (beregnet for 2010), mens kapitaliseringen av FoU i Norge er beregnet til 1,4 prosentpoeng.

FoU-utgifter etter sektor for utførelse 2003-2013. Mill. kr. Løpende priser.

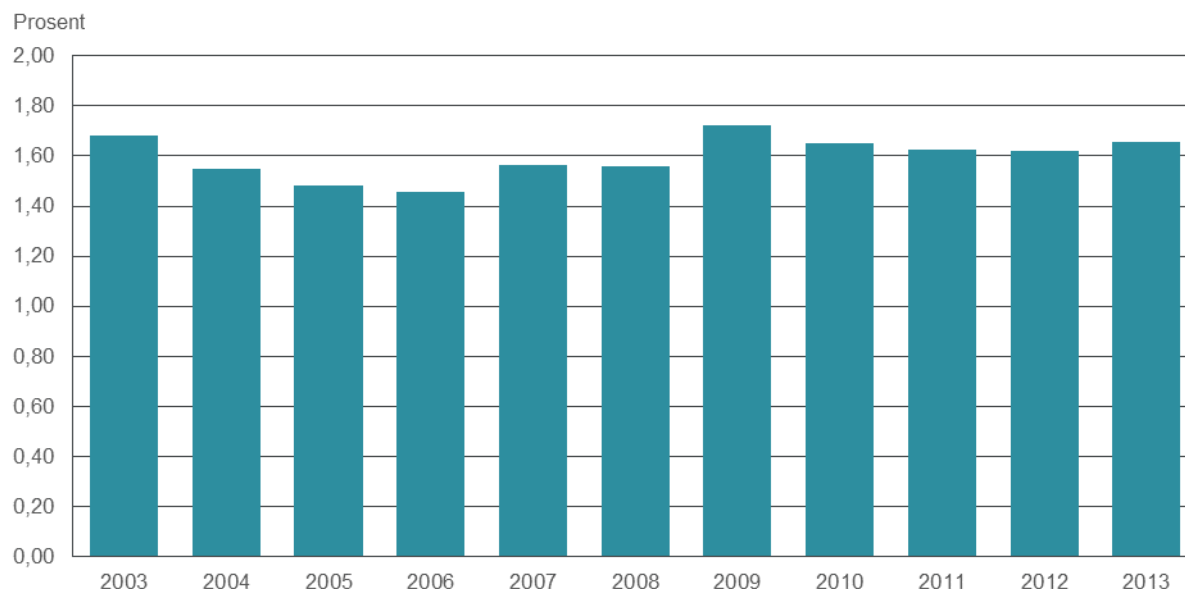

Kilde: NIFU og SSB

Økning i BNP-andelen

FoU-utgiftene utgjorde 1,66 prosent av bruttonasjonalproduktet (BNP) i 2013. Dette er en økning i forhold til 2012, da andelen var 1,62 prosent. I 2011 var andelen 1,63 prosent. Merk at BNP-tallene er justert opp i henhold til endrede internasjonale retningslinjer for nasjonalregnskap som beskrevet over.

Totale FoU-utgifter som andel av BNP 2003–2013.

Kilde: NIFU og SSB

Flere FoU-årsverk

Tall for 2013 viser at det ble utført nærmere 39 000 FoU-årsverk i Norge. Næringslivet stod for 43 prosent av FoU-årsverkene, universitets- og høyskolesektoren for en tredjedel og instituttsektoren for en fjerdedel. Veksten fra 2012 var på nærmere 900 FoU-årsverk. Blant de tre FoU-utførende sektorene hadde næringslivet størst vekst målt i antall FoU-årsverk fra 2011 til 2013. Helseforetakene, som inngår i henholdsvis universitets- og høyskolesektoren (universitetssykehusene) og instituttsektoren (andre helseforetak og private ideelle sykehus), stod for 8 prosent av de totale FoU-årsverkene i 2013 og hadde en vekst på nesten 15 prosent fra 2011 til 2013.

FoU-årsverk i 2011, 2012 og 2013 etter sektor for utførelse. Antall og andel i prosent.

Sektor	2011	2012	2013	Andel per sektor (%)
Næringslivet	15 545	16 062	16 414	43
Universitets- og høyskolesektoren	12 283	12 413	12 714	33
Instituttsektoren	9 123	9 232	9 450	24
Totalt	36 951	37 707	38 578	100
<i>herav helseforetak</i>	<i>2 597</i>	<i>2 749</i>	<i>2 977</i>	<i>8</i>

Kilde: NIFU og SSB

Hvert år utarbeides det totaltall for ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge. I universitets- og høyskolesektoren er det hovedundersøkelse annethvert år (oddetallsår). NIFU har statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU sammenstiller dataene til den totale FoU-statistikken for Norge. Statistikken utarbeides på bakgrunn av OECDs retningslinjer i den såkalte Frascati-manualen og inngår i OECDs og Eurostats databaser for Science & Technology.

Forespørsler om universitets- og høyskolesektoren kan rettes til Kaja.Wendt@nifu.no, tlf. 22 59 51 66, om instituttsektoren til Bo.Sarpebakken@nifu.no, tlf. 22 59 51 63, og om helseforetakene til Ole.Wiig@nifu.no, tlf. 22 59 51 85. For mer informasjon om FoU i næringslivet, kontakt Frank.Foyn@ssb.no, tlf. 21 09 46 88 eller Harald.Fondevik@ssb.no, tlf. 21 09 47 51.

Den nasjonale FoU-statistikken for Norge publiseres av NIFU <http://www.nifu.no/> og Norges forskningsråd <http://www.forskningsradet.no/>. I FoU-statistikkbanken gis brukerne mulighet til selv å velge tabeller og data: <http://www.nifu.no/statistikk/databaser-og-registre/fou-statistikkbanken/>. Detaljert statistikk for næringslivet publiseres av Statistisk sentralbyrå <http://www.ssb.no/>.
